

A Fővárosi Ítéltábla a ... Ügyvédi Iroda (fél címe 1; ügyintéző: ... ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe.) felperesnek - a ... Ügyvédi Iroda **cím.**; ügyintéző: ... ügyvéd) által képviselt ... **.... (cím.)** alperes ellen deviza szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2019. február 14. napján meghozott 26.G.../2017/21. számú ítélete ellen a felperes által 22. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban meghozta a következő:

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 (tizenöt) napon belül 10.000 (tízezer) forint + áfa másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg külön felhívásra az állami adóhatóság által megjelölt határidőn belül, módon és számlára 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Ezen ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

A felperes módosított keresetében az alperessel 2008. május 8. napján megkötött kölcsönszerződés 7. pontja, továbbá az üzletszabályzat 18.3.4. pontja érvénytelenségének megállapítását kérte a Hpt. 203. § (6) bekezdése, a régi Ptk. 205/A. §-a, valamint 205/B. § (2) bekezdésében foglaltak alapján. Állította, hogy a szerződés nem tartalmaz kockázatfeltáró nyilatkozatot, hivatkozott arra, hogy a szerződéses feltételekből nem állapítható meg, hogy az árfolyamkockázat kizárólag a felperest terheli, és ez korlátlanul emelkedhet. A törlesztőrészletek összege a tisztességtelen szerződési feltételek miatt nem kalkulálható, nem látható előre a szerződés megkötésekor. Állította azt is, hogy a szerződés megkötésekor az alperes a kockázatra nem hívta fel a figyelmét és annak a törlesztőrészletekre gyakorolt hatását nem ismertette. Kérte, hogy a bíróság az alperest 1.035.866 forint részére történő visszafizetésre, továbbá perköltség megfizetésére kötelezze.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását és a perrel felmerült költségei megtérítését kérte. A Kúria 6/2013., valamint a 2/2014. számú PJE határozatában foglaltakra hivatkozott. Kiemelte, hogy a szerződés szövegéből és a pénzügyi intézmény által nyújtott tájékoztatásból egyértelműen felismerhető, az átlagos fogyasztó mércéjén keresztül megítélt konkrét fogyasztó számára, hogy az árfolyamkockázat a fogyasztót terheli és hogy az árfolyam a fogyasztóra nézve kedvezőtlenül

változhat.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította és kötelezte a felperest, hogy az alperesnek 38.100 forint perköltséget, míg az államnak külön felhívásra 36.000 forint kereseti illetéket fizessen meg.

Határozata indokolásában rögzítette, hogy a peres felek között 2008. május 8. napján kölcsönszerződés megkötésére került sor, annak 7. pontjában rögzítésre került, hogy a deviza alapú finanszírozás esetén a törlesztő részletek forintban fizetendő összege a devizanem árfolyam és kamat alakulásától függően változhat. Ennek jelentős kockázata abban rejlik, hogy a forint leértékelődése nemcsak az esedékes törlesztőrészletek növekedését eredményezheti, de a teljes hátralévő tőketartozást is növeli. A hitelszerződés lejárat előtti megszűnése vagy módosulása esetén a teljes hátralévő tőketartozást érintő árfolyam-különbözet egy összegben esedékessé válik. Az adós kijelentette, hogy tudatában van a deviza alapú finanszírozás fokozott kockázatának és vállalja annak következményeit.

12. pontban rögzítésre került, hogy a szerződésben és annak mellékleteiben nem szabályozott feltételekben a Hitelező Üzletszabályzata az irányadó. A felperesi adós a szerződés aláírásával kijelentette, hogy az üzletszabályzatot átvette, megismerte és az abban foglaltakat magára nézve kötelezőnek ismerte el.

Az üzletszabályzat 18.3.4. pontja szerint a deviza alapú finanszírozás esetén a törlesztőrészletek forintban fizetendő összege a devizanem árfolyamának és a kamatának alakulásától függően változhat. Ennek jelentős kockázata abban rejlik, hogy a forint leértékelődése nemcsak az esedékes törlesztő részletek növekedését eredményezi, de a teljes hátralévő tőketartozást is növeli. A hitelszerződés lejárat előtti megszűnése vagy módosulása esetén a teljes hátralévő tőketartozást érintő árfolyam-különbözet egy összegben esedékessé válik.

Az elsőfokú bíróság a keresetet alaptalannak találta. Úgy foglalt állást, hogy a perben nem volt vitatott, és így az 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 163. § (2) bekezdésében foglaltak szerint további bizonyítást nem igényelt a szerződés megkötése, annak ténye, hogy a hitelező a szerződés 1.1. pontjában meghatározott összegű hitelt a felperes részére folyósította, a szerződés fogyasztói szerződés, a szerződésben a szerződő felek a deviza alapú finanszírozásban állapodtak meg, a szerződéskötéstől a szerződés felmondásáig az alperes összesen 3.499.347 forintot számolt el árfolyam-különbözet jogcímén.

Felhívta az 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 209. § (1) bekezdésében, 209/A. § (1) és (2) bekezdésében, a régi Ptk. 209. § (4) és (5) bekezdésében, a 205. § (1), a 205/A. § (1) bekezdésében, továbbá a 93/13/EGK irányelvet, valamint a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. tv. (a továbbiakban: Hpt.) 203. § (6) és (7) bekezdésében foglaltakat. Ezentúl utalt a Kúria 2/2014. PJE határozata 1. pontjában, valamint a 6/2013. PJE határozat 3. pontjában foglaltakra. A perben a felperes személyes előadása és az alperes részéről az ügyletkötés során eljáró tanúként meghallgatott tanúvallomását értékelve úgy foglalt állást, hogy a felperes nem tudta igazolni azt, hogy az alperesi tájékoztatás nem volt világos és érthető számára. Utalt az egyedi szerződés 7. pont második bekezdésében foglaltakra, amely kifejezetten rögzíti, hogy a deviza alapú finanszírozás jelentős kockázattal rendelkezik és a tájékoztatás konkrétan kitér kockázatra is. A kockázat abban rejlik, hogy a forint leértékelődése nemcsak az esedékes törlesztőrészlet növekedését eredményezheti, de a teljes hátralévő tőketartozást is növeli. A 7. pont nem tartalmazott arra vonatkozó rendelkezést sem, hogy az árfolyamkockázatnak, annak esetleges emelkedésének a törlesztőrészlet, illetőleg a teljes hátralévő tőketartozás növekedése kapcsán felső határa lenne. Kiemelte, hogy a 6/2013. PJE határozatban foglaltak szerint nem volt az alperesnek kötelezettsége az, hogy tájékoztatást adjon az árfolyamváltozás mértéke vonatkozásában. Az alperes világosan és egyértelműen tájékoztatta a felperest arról, hogy a törlesztőrészletek ingadozása, a kamat- és árfolyamváltozás irányának függvényében a kár kedvezően akár kedvezőtlenül is érintheti a felperesi fogyasztót, továbbá arról is, hogy az árfolyam ingadozás kihatással van a törlesztőrészlet

összegére. Az üzletszabályzat 18.3.2. pontjában foglaltak alapján pedig egyértelműen megállapítható, hogy a hivatkozott szerződési feltételek tájékoztatást adnak arra vonatkozóan, hogy a hitelszerződésben rögzített árfolyamkockázatra figyelemmel a törlesztőrészek összege az üzletszabályzatban ismertetett módon változhat. Az adott pont ismerteti az árfolyamváltozásnak a törlesztőrészlet összegére gyakorolt hatását. Úgy ítélte meg, hogy a hitelszerződés és az üzletszabályzat alapján az átlagos fogyasztó mércéjén keresztül megítélt felperesi

fogyasztó számára világossá kellett váljon, hogy az árfolyamkockázat korlátozás nélkül őt terheli és hogy az árfolyam változhat a fogyasztóra nézve kedvezőtlenül is, amelynek felső határa nincs. A felperes az adott tájékoztatás tükrében nem gondolhatta alappal azt, hogy az árfolyamkockázat nem valós az nem őt terheli, illetőleg, hogy őt csak korlátozott mértékben terheli. A felperes az általa aláírt szerződésben nem vitásan elismerte, hogy az Általános Szerződési Feltételeket megismerte, azt elfogadta és a perben sem hivatkozott arra, hogy nem volt lehetősége az általános szerződési feltételek tartalmának megismerésére, elfogadására. Mindezek alapján a régi Pp. 196. §-ában foglaltakra is figyelemmel nem találta a perben vitatottnak azt, hogy a felperes az üzletszabályzatot átvette és megismerte. Az árfolyamkockázatra és annak viselésére vonatkozó figyelmeztetés a szerződésben és az üzletszabályzatban is megtalálható, így annak átolvasása esetén felperesnek minden lehetősége megvolt a tájékozódásra. Utalt arra, hogy a felperes maga sem hivatkozott arra, hogy a hitelszerződést aláírás előtt nem olvasta el, illetve, az általa olvasottak nem voltak számára világosak. Végül hivatkozott az Európai Bíróság C-51/17. számú értelmező ítéletében foglaltakra, kiemelve a határozat 74., 75., valamint 77. és 78. pontjában foglaltakat és úgy foglalt állást, hogy a hitelszerződés 7. pontja az értelmező ítéletben foglalt követelményeknek megfelel. Kiemelte, hogy a szerződési feltétel tisztességtelensége csak a szerződés megkötésének időpontjára nézve vizsgálható. A szerződés létrejöttékor pedig a teljes futamidőre következtetést levonni nem lehetett. A szerződés megkötésének időpontjában az árfolyamváltozás jövőbeni iránya, annak mértéke mindkét szerződő fél számára ismeretlen volt. Az árfolyamváltozás mértéke vonatkozásában múltbéli adatok, illetőleg tapasztalatok álltak csak rendelkezésre. Az árfolyamkockázatból származó egyensúlytalanság utólagosan alperes tevékenységétől függetlenül következett be.

A pereszes felperest a régi Pp. 78. § (1) bekezdésében foglaltak alapján kötelezte az alperesi ügyvédi munkadíjból álló perköltség megfizetésére, amelynek mértékét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján határozta meg, míg az illeték mértékét a pertárgy értékéhez igazítottan az 1990. évi két XCIII. törvény (Itv.) 39. § (1) bekezdés a) pontja szerint állapította meg.

Az ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen annak kereseti kérelme szerinti megváltoztatását, másodlagosan pedig az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és a bíróság új eljárás lefolytatására és új határozathozatalra történő utasítását kérte. Utalt, és egyben csatolta a Fővárosi Ítélet tábla 13.Gf.../2018/10- II. számú jogerős végzésében foglaltakra. Kiemelte, hogy a szerződés megkötése előtt kellő időben kellett volna rendelkezésre bocsájtani a kockázatteltérő nyilatkozatot, amely tisztességtelenségét egyébként a nemzeti bírónak hivatalból vizsgálni szükséges. Utalt az Európai Unió Bíróságának C-51/17. számú ítéletében foglaltakra. Kiemelte az ítélet 74., 75., 76., 78., 81., 85., 87., 89. és 90. pontjában foglaltakat és úgy foglalt állást, hogy az értelmező ítéletben foglalt követelményeknek megfelelő kockázatteltérő nyilatkozat nem áll rendelkezésre a peres ügy iratai között. Kiemelte, hogy a bíróságok kötelesek alkalmazni az EUB döntését és hivatalból védeni a fogyasztó érdekeit. Utalt ezentúl az Alaptörvény R cikk (2) bekezdésében foglaltakra és arra, hogy a Kúria 2/2014. PJE határozat 1. pontjában foglaltakat figyelembe kell venni. A felperes módosított keresetében az alperessel 2008. május 8. napján megkötött kölcsönszerződés 7. pontja, továbbá az üzletszabályzat 18.3.4. pontja tekintetében a szerződési feltételek érvénytelenségének megállapítását kérte a Hpt. 203. § (6) bekezdése, a régi

Ptk. 205/A. §-a, valamint 205/B. § (2) bekezdésében foglaltak alapján. Állította, hogy a szerződés nem tartalmaz kockázatfeltáró nyilatkozatot, hivatkozott arra, hogy a szerződéses feltételekből nem állapítható meg, hogy az árfolyamkockázat kizárólag a felperest terheli, és ez korlátlanul emelkedhet. A törlesztőrészletek összege a tisztességtelen szerződési feltételek miatt nem kalkulálható, nem látható előre a szerződés megkötésekor. Állította azt is, hogy a szerződés megkötésekor az alperes a kockázatra nem hívta fel a figyelmét és annak a törlesztőrészletekre gyakorolt hatását nem ismertette. Kérte, hogy a bíróság az alperest 1.035.866 forint részére történő visszafizetésre, továbbá perköltség megfizetésére kötelezze.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta, felperes perköltségben való marasztalásával egyidejűleg.

Az elsőfokú eljárás során tett nyilatkozatait fenntartva kiemelte, hogy a kölcsönszerződés 7. pontjában a felperes úgy nyilatkozott, hogy aláírásával kijelenti, hogy tudatában van a deviza alapú finanszírozás fokozott kockázatának, s vállalja ennek következményeit is, azaz az árfolyamkockázattal kapcsolatos tájékoztatást tudomásul is veszi. A tájékoztató szövege utal arra is, hogy az ügyfél a kölcsönszerződést a tájékoztatások ismeretében írta alá, tehát a kockázatfeltárás időben megelőzte a kölcsönszerződés aláírását. A C-51/17. számú EUB ítélettel kapcsolatosan kifejtette, hogy az árfolyamkockázat tisztességtelenségét az eljáró bíróságok eddig is vizsgálták és a döntés nem tartalmaz olyan új következményt, amelytől a banki árfolyam-kockázati tájékoztató tisztességtelenségének megállapíthatósága várható.

Utalt a Kúria Konzultációs Testületének Emlékeztetőjében foglaltakra, mely szerint a fogyasztótól elvárható, hogy a szerződést aláírás előtt alaposan áttanulmányozta és annak valamely rendelkezése nem érhető számára, azzal kapcsolatban tájékoztatást kérjen. A C-186/16. számú EUB ítélet lényegében a

C-26/13. számú, Kásler ügyben hozott ítéletet veszi alapul. Ezentúl hivatkozott a C -227/18. számú EUB ítéletben foglaltakra, mely szerint elegendő, ha csak az árfolyamkockázat fogyasztóra gyakorolt hatásairól az adóst tájékoztatja a pénzintézet. Ennek megfelel a bank által alkalmazott szövegezés, mert benne van, mind a törlesztőrészlet, mind pedig a teljes hátralévő tartozásra gyakorolt hatása az árfolyamváltozásnak.

Utóbb az eljárás irataihoz csatolta a Fővárosi Ítéltábla 16.Gf.../2018/3. számú jogerős ítéletét, amely ugyanezen alperesi társasággal szemben, ugyanezen szerződési pontok tekintetében született.

Az elsőfokú ítéletnek fellebbezéssel nem érintett része nem volt, ezért azt az ítéltábla teljes terjedelmében vizsgálta felül.

A fellebbezés nem alapos.

A felperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését is kérte a régi Pp. vonatkozó jogszabályhelyének megjelölése nélkül. Lényegében, Utal ugyanakkor arra, hogy az Európai Unió Bíróságának legújabb ítéletei fényében szükséges a perbeli szerződési feltételek vizsgálata. Ezen túl további bizonyítást nem terjesztett elő. A másodfokú bíróság sem a régi Pp. 252. § (2) bekezdésében foglalt olyan eljárási szabálysértést nem észlelt, sem pedig a régi Pp. 252. § (3) bekezdése szerinti további bizonyítás lefolytatását nem találta indokoltnak, amely okok az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését indokolnák. Az ítéltábla utal arra, hogy az indokolási kötelezettségének az elsőfokú bíróság eleget tett, a régi Pp. 206. §-a szerinti, a bizonyítékok mérlegelésére vonatkozó szabályt betartotta, az elsőfokú bíróság mérlegelése nem okszerűtlen és nem a logika szabályaival ellentétes. Mindezekre tekintettel az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére az ítéltábla nem

látott okot, azt érdemben vizsgálta.

Az elsőfokú bíróság a releváns tényeket helyesen állapította meg, a vonatkozó jogszabályokat helyesen alkalmazta, és az abból levont következtetéseivel, döntésével és annak jogi indokolásával a másodfokú bíróság egyetért.

A fellebbezésben és a fellebbezési ellenkérelemben foglaltak alapján az alábbiakat emeli ki.

A Fővárosi Ítéltábla 13.Gf.../2018/10-II. számú végzésében foglaltak annyiban relevánsak, amennyiben maga a fellebbezés is hivatkozott rá, nevezetesen, hogy a tagállami bíróságokat az EUMSZ 267. cikke alapján az EUB értelmező ítéletében foglaltak kötik.

Az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában a vonatkozó - az árfolyamkockázatra, az arról szóló tájékoztatás követelményeire vonatkozó - értelmező ítéleteket figyelembe vette.

Az EUB C-51/17. számú ítélet 74. pontjában foglalt követelményeknek az alperesi tájékoztatás megfelel, hiszen az egyedi szerződés 7. pont kifejezetten a forint leértékelődésével kapcsolatos kockázatról és annak hatásáról, a fogyasztó általi viseléséről rendelkezik.

A 75. pontban foglalt követelményt az alperesi tájékoztatás az adott szerződési pontokkal megvalósította, hiszen éppen azzal, hogy a fogyasztó az egyedi szerződés 7. pontjában kijelentette, hogy tisztában van a kockázattal, tudnia kellett, elvárható volt tőle, hogy felmérje, hogy a kockázat - amely korlátlan - milyen gazdasági helyzetet teremt számára, mennyire nehezíti, nehezítheti meg számára a kölcsönösszeg visszafizetését figyelemmel a hitel futamidejének hosszára is.

A 76. pont tekintetében az ítéltábla utal arra, hogy a perben arra adat nem merült fel, hogy a felperes a szerződéskötést megelőzően mikor kapta meg a szerződést. Saját személyes nyilatkozatában állította, hogy az üzletkötő nem ígérgetett számára az árfolyamkockázattal kapcsolatban, csupán a korábbi 1-1,5 év tapasztalatát osztotta meg vele, amely szerint az árfolyam mozgása 1.000 forint volt.

Itt emeli ki az ítéltábla, hogy az alperes helytállóan utalt a Kúria Konzultációs Testület állásfoglalására, amely szerint a fogyasztótól elvárható, hogy a szerződés aláírását megelőzően azt áttanulmányozza és amennyiben valamely rendelkezés számára nem világos, úgy azzal kapcsolatban tájékoztatást kérjen.

Adott esetben az árfolyamkockázat a szerződéskötéskor szóban is megtárgyalásra került a felek között. Az a következtetés pedig az alperesi üzletkötő vallomásából nem vonható le, hogy a felperest csak az árfolyamkockázat korlátozott voltáról tájékoztatta volna.

Az alperesi üzletkötő tanúvallomásában hivatkoztak egy múltbeli, a szerződés megkötését megelőző tapasztalatra vonatkozott, amelynek a fogyasztóval történő megosztása és annak tartalma az egyedi szerződésben és az ahhoz kapcsolódó általános szerződésében foglalt - az árfolyamkockázatra vonatkozó - tájékoztatás tartalmával nem ellentétesek, abból az előadásból az észszerűen gondolkodó, átlagos, körültekintő fogyasztó nem vonhatta le azt a következtetést, hogy a szerződés alapján az árfolyamkockázatot nem köteles viselni vagy azt csak korlátozott mértékben köteles viselni.

A támadott szerződési feltételek az EUB ítélet hivatkozott 78. pontjában foglaltaknak is

megfelelnek.

Az ítélet 81., 85., 87., 89., 90. pontban foglalt hivatkozás során a felperes a fellebbezésében az értelmező ítélet felhívásán túl további okfejtést nem tartalmazott, nem adott elő.

Az ítélet tábla megjegyzi, hogy a támadott szerződési feltételek tisztességtelensége hivatalbóli vizsgálata azért nem releváns, mert felperes keresetében kérte annak megállapítását, azaz az eljáró bíróságok a kérelem alapján vizsgálták, vizsgálják az adott szerződési feltételeket.

A Kúria Konzultációs Testületének Emlékeztetőjében foglaltakkal kapcsolatban az ítélet tábla kiemeli, hogy az abban foglaltak jogforrásnak nem minősülnek, így az eljáró bíróságokat nem kötik, csupán a jogértelmezés során nyújtanak értelmezési útmutatót.

A kifejtettekre tekintettel az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a régi Pp. 253. § (2) bekezdésében foglaltak alapján helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező felperest a régi Pp. 78. § (1) bekezdésében foglaltak alapján kötelezte az alperesnek a másodfokú eljárásban a jogi képvisellel felmerült ügyvédi munkadíja megfizetésére, melynek mértékét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (1) és (3) bekezdésében foglaltak alapján állapította meg.

A másodfokú eljárás perköltségét képezte a felperes illetékfeljegyzési joga folytán feljegyzett 48.000 forint fellebbezési illeték, amelyet a felperes ugyancsak a régi Pp. 78. § (1) bekezdésében foglaltak alapján köteles a Magyar Államnak külön felhívásra megfizetni.

Budapest, 2019. június 12.

. Ócsai Beatrix s.k.
a tanács elnöke, előadó

. Bicskei Ildikó s.k.
bíró

dr. Kovács Éva s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: